

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 36Csp/13/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4119201082
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Moravčíková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2019:4119201082.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou JUDr. Katarínou Moravčíkovou v spore žalobkyne: K. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. 7, zastúpená splnomocnenou zástupkyňou J. J., bytom K. XX/X, R. proti žalovaným: 1) PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, 2) O. s.r.o., so sídlom K. 1, D., X.: XX XXX XXX, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a iné, takto

rozhodol:

- I. Súd konanie žalobkyne voči žalovanému v 2. rade zastavuje.
- II. Súd určuje, že dohoda o zrážkach zo mzdy v zmluve č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 19.07.2007, uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade, je neplatná.
- III. Súd určuje, že úver poskytnutý na základe zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 19.07.2007, uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade, je bezúročný a bez poplatkov.
- IV. Vo zvyšku žalobu voči žalovanému v 1. rade zamietá.
- V. Žalobkyňa a žalovaný v 1. rade nemajú nárok na náhradu trov konania.
- VI. Žalovanému v 2. rade sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.
- VII. Súd ruší uznesenie č.k. 36Csp/13/2019-16 zo dňa 11.2.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre č.k. 5Co/107/2019-82 zo dňa 16.5.2019 a to právoplatnosťou tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou, doručenu na súd dňa 31.01.2019, domáhala určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy k č. zmluvy XXXXXXXXXXXX zo dňa 17.07.2007, uzatvorenou medzi ňou a žalovaným v 1. rade. Zároveň žiadala určiť neplatnosť zmluvy pre množstvo neprijateľných podmienok, ako aj to, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov. Okrem toho požadovala finančné zadosťučinenie 300 eur. Žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným v 1. rade uzatvorila formulárovú zmluvu, súčasťou ktorej bola aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Napriek spornosti tejto zmluvy (neprijateľné podmienky, rozhodcovská doložka a pod.) žalovaný v 2. rade požiadal zamestnávateľa žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy, pričom neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by jej uložilo povinnosť plniť. Poukázala na rozsiahlu súdnu prax, rozsudky Súdneho dvora (C-240/98 až C-244/98, C-334/98 C-24/98, C-168/05) ako aj na smernicu Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. V súvislosti s tým uviedla, že predpisy EÚ ukladajú členským štátom zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách so spotrebiteľom neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby v záujme spotrebiteľov existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách so spotrebiteľmi. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy nie je podľa žalobkyne založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstve. Nemá istotu, že bez presného vyhlásenie veriteľa by opätovne nevyzval jej zamestnávateľa na vykonávanie zrážok zo mzdy. V čase uzatvorenia zmluvy nedokázala vyhodnotiť zmluvné podmienky a poukázať na tie, ktoré sú neprijateľné. Nevedela ani rozpoznať nesúlad

inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy s právom EÚ. Na určenie neplatnosti tak dohody o zrážkach zo mzdy ako aj ostatných žalobných návrhov má naliehavý právny záujem, pretože je to jediná možnosť ako odstrániť hrubú nerovnováhu medzi zmluvnými stranami, spôsobenú tým, že žalovanému v 1. rade ako veriteľovi sa umožňuje svojvoľné určenie výšky dlhu a postihnutie majetku.

2. K žalobe sa vyjadrila právna zástupkyňa žalovaného v 1. rade, ktorá uviedla, že predformulované znenie spotrebiteľských dokumentov je prirodzenou súčasťou úverových produktov a všeobecne všetkých spotrebiteľských vzťahov. Dohodu o zrážkach považuje za zákonný spôsob zabezpečenia pohľadávky (§ 551 Občianskeho zákonníka), pričom žiadny právny predpis neuvádza, že by bolo uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy neprípustné. Podpisom žiadosti žalobkyňa ako dlžníčka a žalovaný v 1. rade ako veriteľ uzatvorili dohodu o zrážkach zo mzdy v súlade s § 551 Občianskeho zákonníka a na základe toho je zamestnávateľ dlžníka povinný vykonávať v prospech veriteľa mesačné zrážky zo mzdy, a to minimálne vo výške mesačnej splátky. Poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Cdo/81/2011, podľa ktorého je zrejmé, že žalobkyňa o poskytnutí úveru spolu s uzatvorením dohody o zrážkach vedela; tým, že žiadosť podpísala, nemožno z takto vykonaného prejavu vôle zistiť, že by s uvedeným nesúhlasila, mala voči tomu nejaké výhrady a pod. Ide tu výlučne o to, že prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy sa pristupuje k splneniu povinnosti dlžníka, tj. k úhrade splátok úveru. Ide o tradičný prostriedok zabezpečenia záväzkov a slúži najmä na úhradu dlhu zo zmluvy, jeho splátok a úrokov. Pokiaľ ide o zaplatenie finančného zadosťučinenia, tento nárok žalobkyňa nezdôvodnila a popiera ho preto v celom rozsahu. Na základe týchto dôvodov navrhla žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

3. Žalovaný v 2. rade vo svojom vyjadrení zo dňa 20.02.2019 navrhol žalobu zamietnuť z dôvodu nedostatku vecnej pasívnej legitímácie. Uviedol, že žiadosť o vykonanie zrážok zo mzdy zamestnávateľovi žalobkyne zaslal ako zástupca žalovaného v 1. rade, ktorý je výlučným veriteľom pohľadávky. V žiadosti sa výslovne uvádza, že žalovaný v 2. rade žiada v mene veriteľa (žalovaného v 1. rade), na základe plnej moci o vykonávanie zrážok zo mzdy žalobkyne ako dlžníka, s ktorým v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka uzatvoril dlžník dohodu o zrážkach zo mzdy. Konal ako splnomocnenec, tj. v mene a na účet žalovaného v 1. rade - zastúpeného, s právnymi účinkami a dôsledkami pre zastúpeného. Zrážky zo mzdy boli vykonávané v prospech žalovaného v 1. rade, žalovaný v 2. rade nikdy žiadnu sumu od dlžníčky neprijal. Pre nedostatok vecnej pasívnej legitímácie navrhol žalobu voči nemu zamietnuť a priznať mu právo na náhradu trov konania voči žalobkyňi.

4. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení zo dňa 27.05.2019 znovu zopakovala, že spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly. Uviedla súdu rozhodnutia súdov SR, ktorými bola vyslovená neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy a navrhla, aby súd určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy, uzatvorená medzi ňou a žalovaným v 1. rade je neplatná.

5. Právny zástupca žalovaného v 1. rade vo vyjadrení zo dňa 19.06.2019 zdôraznil, že dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonný spôsob zabezpečenia pohľadávky, pre ktorej uplatnenie sa žiadne súdne rozhodnutie o pohľadávke nevyžaduje ani nepredpokladá. Pristupuje sa týmto len k splneniu povinnosti dlžníka - k zaplateniu splátok úveru. Tento zabezpečovací inštitút nebol zo spotrebiteľského práva zákonodarcom vylúčený ako neprístupný, napr. ako pri zabezpečovacom prevode práva. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola podľa neho individuálne dojednaná a žalobkyňa nemala povinnosť túto dohodu uzavrieť, pretože tá nebola predpokladom ani podmienkou získania úveru. Žalobkyňa mala možnosť oboznámiť sa s obsahom dohody o zrážkach zo mzdy pred jej uzavretím a v prípade, ak nesúhlasila s jej obsahom, mala možnosť ju odmietnuť.

6. Súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán sporu, vykonal dokazovanie listinami, ktoré strany predložili, najmä žiadosťou o poskytnutie revolvingového úveru/zmluva o revolvingovom úvere č. 84 XXXXXXXX zo dňa 19.07.2007, zmluvnými dojednaniami, žiadosťou o vykonávanie zrážok zo dňa 13.04.2018, potvrdením zamestnávateľa žalobkyne o výške zrážok zo mzdy a zistil tento skutkový stav.

7. Žalobkyňa dňa 17.07.2007 podpísala ako dlžníčka žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/zmluva o revolvingovom úvere, evidovanú žalovaným v 1. rade pod č. XXXXXXXXXX. Za žalovaného v 1. rade

konala pri podpísaní žiadosti p. T. J., kód ÚP: 24040. Ako spoludlžníčka je uvedená p. K. Bardoňová. U. požiadala žalovaného v 1. rade o poskytnutie úveru za nasledovných podmienok: čiastka úveru 20 000 Sk (663,88 eur), splatnosť úveru - počet splátok 24, deň v mesiaci 8., mesačná splátka vrátane úroku: 1 462 Sk (48,53 eur), zmluvná odmena: 15 088 Sk (500,83 eur), nominálna hodnota úveru: 35 088 Sk (1 164,71 eur), predpokladaná RPMN za úver: 81,42%, zmluvná odmena za poskytnutia revolvingu: 12 105 Sk (401,81 eur), predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu: 63,56 %. V bode 6 žiadosti/zmluvy sú uvedené údaje o schválenom revolvingovom úvere v Sk s poznámkou "nevyplňujte", pričom je tu zmena pri uvedení RPMN za úver, a to ako 84,95 %. Bod 7 tejto žiadosti/zmluvy upravuje podmienky dohody o zrážkach zo mzdy. Žiadosť je datovaná dňom 17.07.2007 ako aj v tento deň podpísaná v Nitre tak dlžníčkou - žalobkyňou ako aj spoludlžníčkou a zo strany veriteľa ako žalovaného v 1. rade je datovaná dňom 19.07.2007 ako aj podpísaná v Bratislave nečitateľným podpisom nejakej osoby spolu s pečiatkou veriteľa.

8. Z podania žalovaného v 2. rade, označeného ako vykonanie zrážok zo mzdy a iných príjmov zo dňa 13.04.2018 vyplýva, že žalovaný v 2. rade v mene veriteľa ako žalovaného v 1. rade, na základe plnej moci, požiadal zamestnávateľa žalobkyne - N. a čistiarne s.r.o., R., so sídlom N. 9, R., o vykonávanie zrážok zo mzdy dlžníka priamo na účet veriteľa. Pohľadávka veriteľa predstavuje sumu 1 839,11 eur k 19.06.2017 a v zmysle dohody o zrážkach zo mzdy, sa žalovaný v 1. rade domáha uspokojenia neuhradenej splatnej pohľadávky.

9. Z potvrdenia zamestnávateľa žalobkyne, vystaveného dňa 29.01.2019 je zrejmé, že v prospech účtu žalovaného v 1. rade, uvedeného tak v tomto potvrdení ako aj v žiadosti o vykonávanie zrážok zo mzdy, bola podľa dohody o zrážkach zo mzdy zrazená spolu suma vo výške 330 eur, z toho za mesiace 4/2018 až 9/2018 mesačne išlo o sumu 50 eur a od 10/2018 do 12/2018 išlo mesačne o sumu 10 eur.

10. Podľa § 3 ods.1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

11. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

12. Podľa § 44 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluva je uzavretá okamihom, keď prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť. Mlčanie alebo nečinnosť samy o sebe neznamenajú prijatie návrhu.

13. Podľa § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka, prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Prijatím návrhu je však odpoveď, ktorá vymedzuje obsah navrhovanej zmluvy inými slovami, ak z odpovede nevyplýva zmena obsahu navrhovanej zmluvy.

14. Vstupom Slovenskej republiky do európskeho hospodárskeho a právneho systému boli do Občianskeho zákonníka zákonom č. 150/2004 Z. z. s účinnosťou od 1.4.2004 v piatej hlave začlenené ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách. Uvedená právna úprava má základ v smernici Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

15. Podľa § 52 ods.1, ods.2, ods.3, ods.4 Občianskeho zákonníka (v znení platnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 53 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 5, ods. 6 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To

neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

17. Podľa § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

18. Podľa § 551 ods. 2 Občianskeho zákonníka proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

19. Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch) zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

20. Podľa § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä

- a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,
- b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,
- c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,
- e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- f) meno a adresu spotrebiteľa,
- g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,
- h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,
- i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

21. Posudzovaný právny vzťah účastníkov konania je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou, konkrétne ide o spotrebiteľský úver. Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať neprijateľné podmienky, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa pod sankciou ich absolútnej neplatnosti. Právny vzťah účastníkov konania súd posúdil podľa noriem spotrebiteľského práva, a to podľa osobitného právneho predpisu zákona o spotrebiteľských úveroch a všeobecného právneho predpisu Občianskeho zákonníka.

22. Na postavení žalobkyne ako spotrebiteľa nemení uzavretie zmluvy o úvere pred 1.1.2008, pretože súdu nič nebráni judikovať nekalú zmluvnú podmienku podľa generálnej klauzuly podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka zakotvanej do zákona od 1.4.2004. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované trvajúcou existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky v právnom vzťahu k dodávateľovi a v tomto slova zmysle je nerozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie, alebo či sa spotrebiteľ obráti priamo na súd so zreteľom na zabezpečenie stavu právnej istoty v tom slova zmysle, aby nebol obťažovaný hrozbou aplikácie takejto dohody o zrážkach zo mzdy, ktorej neplatnosť nikto neurčil. S poukazom na § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) žalobou

možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem, naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu. Práve preto je daný dôvod domáhať sa určenia neplatnosti predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy. Ako prvé dospel k záveru, že žalobkyňa má naliehavý právny záujem v spore, a to aj s odkazom na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/137/96, keďže touto určovacou žalobou sa odstráni stav neistoty, v ktorom sa žalobkyňa nachádza, keďže len súdom deklarovaným vyslovením neplatnosti predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy môže následne žalobkyňa argumentovať vo vzťahu k svojmu zamestnávateľovi, aby ďalej neprevádzal zrážky z jeho mzdy, ku ktorým na ich základe už došlo, a rovnako tým predišla nutnosti vyvolania ďalšieho súdneho sporu na vrátenie plnení, ktoré si žalovaný v 1. rade cestou touto inštitútu vymohol od žalobkyne.

23. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov bola uzatvorená spolu so zmluvou o úvere, a to na jednom tlačive, pričom podmienky úveru boli uvedené v bodoch 4. a 5., dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) v bode 6. tohto tlačiva. Občiansky zákonník v ustanovení § 53 ods. 2 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia nepovažuje také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. V prípade nepreukázania opaku zo strany dodávateľa zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (§ 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov bola uzatvorená na predtlačenom formulári v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a žalovaný ničím nepreukázal individuálny charakter tohto dojednania. Okrem toho tvrdenie žalovaného v 1. rade o tom, že žalobkyňa mala možnosť odmietnuť podpísanie dohody o zrážkach, nebolo žiadnym spôsobom preukázané. Zároveň je zrejmé, že podmienka dohody o zrážkach zo mzdy bola súčasťou samotnej žiadosti/ zmluvy o revolvingovom úvere, ktorá nemá v texte žiadnu zmienku o tom, že by existovala možnosť odmietnutia tejto dohody.

24. Ustanovenie § 551 Občianskeho zákonníka umožňuje zabezpečiť uspokojenie pohľadávky písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov. Aj pre túto dohodu platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch (§ 34 a nasl. Občianskeho zákonníka). Právny úkon je v ustanovení § 34 Občianskeho zákonníka definovaný ako prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

25. Základným predpokladom vzniku právneho úkonu je existencia vôle. Bez vôle preto niet ani právneho úkonu. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzatvorená so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informáciu o tom, čo uzatvorenie konkrétneho právneho úkonu znamená. Z uzatvorenej dohody žiadne podstatné informácie o inštitúte dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov nevyplývajú. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov pritom nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia zo strany súdu, alebo inej objektívnej inštitúcie, je relevantné ex offa súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov umožňuje obísť dôležitý prvok v ochrane spotrebiteľa, a to ex offa súdnu kontrolu zmluvných podmienok so zameraním na to, či tieto nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa.

26. Žalovaný v 1. rade sa svojej zodpovednosti za uzatvorenie neprijateľnej zmluvnej podmienky nemohol zbaviť ani poukazom na princíp "ignorantia iuris non excusat" (neznalosť zákona neospravedlňuje) uplatnením jeho dôsledkov v neprospech žalobkyne. Kým rešpektovanie tohto princípu v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa treba vyžadovať v najvyššej možnej miere, jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov reality praktického života, a teda aj zdravému rozumu, odporuje požiadavka na podrobnej znalosti právnych predpisov zo strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovať v tejto oblasti mu nemôže byť na ujmu. Žalovaný v 1. rade ničím právne významným nepreukázal, že žalobkyni poskytol jasné a zrozumiteľné informácie o tom, čo znamená uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov.

27. Podľa ustanovenia § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.

28. Ani toto ustanovenie zdôrazňujúce nevyhnutnosť poučenia spotrebiteľa o dôsledkoch uzatvorenia dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov nemá prechodné ustanovenia a preto je priamo aplikovateľné na skôr založený právny vzťah.

29. Na základe toho súd dospel k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy, uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade, je neplatná.

30. Z vykonaného dokazovania mal súd ďalej za preukázané, že úverová zmluva zo dňa 19.07.2007 obsahuje rozdielne údaje v časti vyznačenej spotrebiteľom v bode 5., ako údaje o požadovanom revolvingovom úvere v časti RPMN za úver (v časti 5 je 81,42 % a v časti 6 je 84,95%) a iné v akceptácii návrhu zo strany dodávateľa v bode 6. zmluvy, ako údaje o schválenom revolvingovom úvere. Žalobkyňa podpísala zmluvu po vyplnení bodu 5. dňa 17.07.2007 a žalovaný ju podpísal po vyplnení bodu 6. dňa 19.07.2007. Vyplnenie bodu 6. žalobcom je s poukazom na § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka novým návrhom vo vzťahu k ročnej percentuálnej miere nákladov, pričom žalobkyňa nemala možnosť sa k uvedenému návrhu žiadnym spôsobom vyjadriť. Preto súd vyhodnotil predmetnú zmluvu o úvere za úver bezúročný a bez poplatkov, a to s poukazom na § 4 ods. 2 písm. g) zák. o spotrebiteľských úveroch.

31. Pokiaľ ide o žalobný návrh v časti určenia neplatnosti zmluvy č. 8400000956 pre množstvo neprijateľných podmienok za neplatnú, súd žalobu v tejto časti zamietol. Žalobkyňa síce v samotnej žalobe poukázala na viaceré rozhodnutia súdov SR ako aj rozsudky Súdneho dvora, ale tieto sa týkali práve dohody o zrážkach zo mzdy, o ktorej neplatnosti súd rozhodol samostatným výrokom. Zároveň rozhodol o tom, že úver je bez úrokov a bez poplatkov. Pretože žalobkyňa žiadnym spôsobom nešpecifikovala, ktoré konkrétne podmienky zo zmluvy o úvere považuje za neprijateľné, súd žalobu v tejto časti zamietol.

32. Okrem toho zamietol i žalobu v časti priznania finančného zadostučinenia v sume 300 eur. Súd mal preukázané, že žalobkyni boli na základe zmluvy o úvere zo strany žalovaného v 1. rade poskytnuté finančné prostriedky, ktoré nevrátila dohodnutým spôsobom. Bola to práve žalobkyňa, kto porušil svoje zmluvné povinnosti. Ku dňu rozhodovania súdu zástupkyňa žalobkyne uviedla, že neuhradila ani istinu poskytnutého úveru. V tomto prípade súd poukazuje i na rozsudok Najvyššieho súdu ČR 23Cdo/1201/2009, podľa ktorého účelom ochrany spotrebiteľa nemôže byť zbavenie spotrebiteľa akejkoľvek zodpovednosti za záväzkové vzťahy, do ktorých vstupuje. Žalobkyni nebola konaním žalovaného v 1. rade spôsobená žiadna ujma. Napriek tomu, že § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov o spotrebiteľských úveroch upravuje právo spotrebiteľa na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi, súd dospel k záveru, že v tomto prípade jeho priznanie nie je dôvodné. Súd rozhoduje vlastnou úvahou a vzhľadom na to, že je nesporné, že žalobkyňa žalovanému nesplatila ani samotnú požičanú sumu istiny v celom rozsahu, súd dospel k záveru, že jej žiadna ujma nevznikla, preto žalobu v tejto časti zamietol.

33. Podľa § 144 CSP žalobca môže vziať žalobu späť.

34. Podľa § 145 ods. 2 CSP ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

35. Podľa § 146 CSP súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

36. Z dôvodu, že žalobkyňa na pojednávaní vzala žalobu voči žalovanému v 2. rade späť, súd rozhodol o zastavaní konania voči nemu. K späťvzatiu žaloby došlo ešte pred začatím (otvorením) pojednávania, z dôvodu čoho nebol potrebný súhlas žalovaného v 2. rade k tomuto procesnému úkonu žalobkyne.

37. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

38. Vzhľadom na to, že žalobkyňa a žalovaný v 1. rade boli úspešní v konečnom dôsledku rovnako, nepriznal náhradu žiadnemu z nich, pretože ich čiastočné procesné úspechy sa vzájomne anulovali.

39. Vo vzťahu k žalovanému v 2. rade súd aplikoval § 256 ods. 1 CSP, podľa ktorého ak strana procesne zaviniła zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Žalovaný v 2. rade bol v konaní v plnom rozsahu úspešný; nakoľko mu ale žiadne trovy konania nevznikli, súd mu náhradu trov konania proti žalobkyňi nepriznal. Súd preto postupoval v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, zakotvujúcim procesnú ekonómiu; tj. rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. 2. 2018, sp. zn. 7Cdo/14/2018).

40. Uznesením č. k. 36Csp/13/2019-16 zo dňa 11.2.2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 5Co/107/2019-82 zo dňa 16.5.2019 bola žalovanému v 1. rade uložená povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 17.7.2007 zo zmluvy č. 8400000956, uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade, do právoplatného skončenia konania vo veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy. Zároveň súd uložil zamestnávateľovi žalobkyne - spoločnosti N. a čistiarne s.r.o., so sídlom N. 9, Nitra, X.: XX XXX XXX, povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobkyne podľa dohody o zrážkach, uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade, do právoplatného skončenia konania vo veci samej o neplatnosť dohôd o zrážkach zo mzdy. Vo zvyšnej časti návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

41. Podľa 335 ods. 3 CSP Súd v rozhodnutí, ktorým zamietol žalobu iba v časti alebo ktorým zastavil konanie iba v časti, vysloví, či neodkladné opatrenie zrušuje alebo ponecháva v platnosti, zohľadňujúc stav konania vo veci samej.

42. Keďže súd nariadil predbežné opatrenie po začatí konania vo veci samej a vo veci samej súd žalobu v časti zamietol ako aj voči žalovanému v 2. rade zastavil, súd aplikujúc vyššie citované ustanovenie neodkladné opatrenie zrušil, ale až právoplatnosťou tohto rozsudku.

Poučenie:

Odvolanie nie je prípustné proti výroku o zrušení neodkladného opatrenia (výrok VII.).

Proti tomuto rozhodnutiu v časti výrokov I. až VI. možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

V prípade, že si povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.